

RUSINOWICE 2016

raport podsumowujący

Fundacja
Akademia Integracji
Praca Edukacja Sport

Szanowni Państwo,

Jako koordynator projektu „Rusinowice 2016“, który był skupiony na rehabilitacji dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, z wielką satysfakcją przekazuję niniejszy raport, który został opracowany na podstawie obserwacji oraz dokumentacji zgromadzonej podczas trwania projektu.

Pragnę serdecznie podziękować wszystkim sponsorom, dzięki którym mieliśmy szansę pracować przez dziesięć dni w Ośrodku pw. Św. Rafała Archaniota w Rusinowicach – to dzięki Wam ponad sześćdziesiąt dzieci uczestniczyło w nowatorskich zajęciach szermierczych, których celem nie był wyczyn sportowy, lecz rehabilitacja.

Działania prowadzone przez Fundację Akademia Integracji – Praca, Edukacja, Sport nie miałyby miejsca bez wspaniałych trenerów oraz psychologa sportu, ludzi o wielkim sercu, którzy pomimo wysokiego poziomu trudności stawianych przed nimi zadań, zdążyli osiągnąć znaczące efekty w rehabilitacji dzieci.

Życzliwość i uśmiech rodziców oraz gospodarzy Ośrodka pw. Św. Rafała Archaniota dała nam ogromną energię do pracy. Państwa uprzejmość oraz życzliwa opinia na temat obozu sprawiła, iż z wielką chęcią, jeżeli będzie to możliwe, powrócimy do Rusinowic za rok.

Tegoroczny obóz szermierczy nie był pierwszym organizowanym przez Fundację – na bazie doświadczeń z lat poprzednich usprawniony został proces rekrutacji oraz prowadzenia zajęć. Parę lat temu, kiedy po raz pierwszy próbowaliśmy pracować z dziećmi niepełnosprawnymi mieliśmy trudny cel do zrealizowania. Dziś bardzo mocno wierzymy w to, co robimy, gdyż widzimy coraz większe sukcesy w procesach rehabilitacji uczestników.

Nawet najmniejsze postępy u dzieci są dla nas na wagę złota. Moim zdaniem naszą misję najlepiej oddają wypowiedzi uczestników obozu – „niepełnosprawność nie jest utrudnieniem”, „nauczyłam się, że trzeba próbować”, „niepełnosprawny też coś potrafi”. Zmiany, których chcemy dokonać dotyczą nie tylko ciała, ale przede wszystkim sposobu myślenia.

Cieszymy się, że nasza praca, możliwa dzięki programowi „Polskie Nadzieje Olimpijskie“, przynosi efekty – wspólnie zmieniamy świat na lepsze.

Spis treści

I.	ZAŁOŻENIA OBOZU REHABILITACYJNEGO	3
II.	REALIZACJA ZAŁOŻEŃ PROJEKTOWYCH	4
III.	UCZESTNICY	5
IV.	PRZEBIEG OBOZU REHABILITACYJNEGO	8
V.	POSTĘPY UCZESTNIKÓW	10
VI.	OCENA OBOZU PRZEZ UCZESTNIKÓW...	17
VII.	FINANSE	20
VIII.	PROMOCJA OBOZU	21
IX.	PODSUMOWANIE	22

I. ZAŁOŻENIA OBOZU REHABILITACYJNEGO

Termin: 02.08 – 11.08.2016 r.

Liczba uczestników: 50 osób, w tym:

- 8 dzieci w wieku do 9 lat;
- 13 dzieci w wieku od 10 do 12 lat;
- 15 dzieci w wieku od 13 do 15 lat;
- 11 dzieci w wieku od 16 do 19 lat;
- 3 osoby w wieku powyżej 19 lat.

Cele obozu i formy realizacji

Szermierka jest jedną z najbardziej wszechstronnych dyscyplin sportowych. Jej uprawianie wzmacnia wydolność organizmu, poprawia koordynację, uczy koncentracji i nawiązywania poprawnych relacji międzyludzkich. Może być doskonałym sposobem usprawniania organizmu zarówno dla osób całkowicie sprawnych, jak również dla tych, którzy cierpią na różnorodne dysfunkcje. Szermierka może być szczególnie ciekawą formą rehabilitacji dla chorych mających problemy neurologiczne. Przy takich zespołach chorobowych jak zespół Downa, autyzm, mózgowe porażenie dziecięce ćwiczenia szermiercze pomagają w poprawieniu ogólnej sprawności organizmu oraz przełamują (poprzez wykonywanie ich w parze z trenerem) barierę nawiązywania kontaktów z innymi ludźmi.

Cele obozu:

1. Poprawa zdolności psychofizycznych uczestników obozu w zakresie wzmocnienia wydolności organizmu, poprawienia koordynacji ruchowej i koncentracji, pomocy w nawiązywaniu poprawnych relacji międzyludzkich;
2. Motywacja uczestników obozu do aktywnego trybu życia;
3. Wsparcie procesu rehabilitacji;
4. Dotarcie do opiekunów osób niepełnosprawnych, w celu zmiany postrzegania swojego dziecka, w kontekście przekształcenia wizerunku osoby potrzebującej ciągłej pomocy na samodzielną oraz samorealizującą się.

Formy realizacji:

1. Codzienne lekcje indywidualne z jednym z trenerów kadry obozu;
2. Codzienne zajęcia grupowe;
3. Spotkanie edukacyjne dla rodziców dzieci niepełnosprawnych, podczas którego zostaną poruszone tematy niepełnosprawności oraz możliwości samorealizacji dziecka.
4. Gala podsumowująca obóz szermierczy.

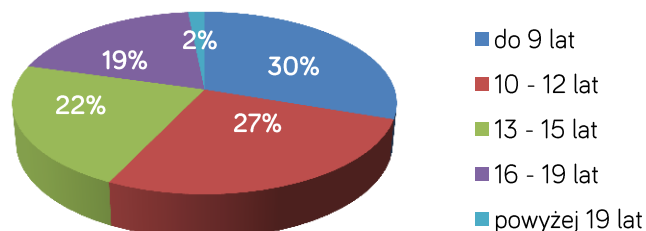
Każdy trener będzie prowadził dziennie średnio pięć godzin indywidualnych zajęć szermierczych. Ponadto kadra zostanie zaangażowana w zajęcia grupowe, trwające około dwóch godzin dziennie.

W stosunku do poprzedniego obozu zaplanowano zwiększenie ilości treningów indywidualnych z jednym trenerem do dwóch dziennie, co przełoży się, w zależności od możliwości dziecka, na intensyfikację rehabilitacji poprzez udział w treningach szermierczych.

II. REALIZACJA ZAŁOŻEŃ PROJEKTOWYCH

Zakwalifikowano 63 osoby spośród planowanej liczby 50 uczestników, z czego dwie osoby nie zostały przypisane do trenerów (zob. III. Uczestnicy). W obozie uczestniczyło:

- 19 dzieci w wieku do 9 lat;
- 17 dzieci w wieku od 10 do 12 lat;
- 14 dzieci w wieku od 13 do 15 lat;
- 12 dzieci w wieku od 16 do 19 lat;
- 1 osoba w wieku powyżej 19 lat.

WYK. 1 - PRZEDZIAŁ WIEKOWY UCZESTNIKÓW

W stosunku do założeń dotyczących pracy indywidualnej trenerów – planowane 5 godzin dziennie – łącznie trenerzy w dniach, podczas których odbywały się zajęcia sportowo-rehabilitacyjne (3.08.2016 – 10.08.2016) faktycznie przeprowadzili z dziećmi i młodzieżą niepełnosprawną

331 godzin i 5 minut zajęć indywidualnych

(faktyczna ilość przeprowadzonych ćwiczeń – uwzględniając absencję uczestników)

Powodem niewypełnienia w pełni założeń projektowych dotyczących zajęć indywidualnych (kryterium ilościowe – średnia liczba godzin na trenera) jest absencja uczestników zapisanych na zajęcia. Obóz realizowany przez Fundację w zeszłym roku także napotkał problemy związane z terminami realizacji ćwiczeń, jednakże w tym roku liczba opuszczonych przez uczestników godzin była znacznie większa. Fundacja nie otrzymała przed rozpoczęciem obozu informacji nt. planowanych wyjazdów organizowanych przez Ośrodek. Łącznie stwierdzono dwa wydarzenia, które spowodowały masową absencję uczestników:

- a. Dwukrotny wyjazd do Koszęcina organizowany przez Ośrodek pw. Św. Rafała Archaniota w Rusinowicach, związany z zajęciami uspołeczniającymi podopiecznych ośrodka;
- b. Msza Święta i spotkanie z biskupem.

Zajęcia grupowe były organizowane w dniach 4.08.2016 – 9.08.2016. W stosunku do planowanych dwóch godzin dziennie zajęć grupowych (godzina zajęć w szermierce na nogach, godzina zajęć w szermierce na wózkach) realizowano godzinę dziennie zajęć grupowych oraz dodatkowe zajęcia indywidualne dla osób ćwiczących na wózkach, mające zrekomensować brak zajęć grupowych. Nie udało się zorganizować zajęć grupowych dla osób na wózkach z uwagi na niewystarczającą liczbę osób zainteresowanych i ocenionych pozytywnie przez trenerów. W każdy trening grupowy było zaangażowanych od dwóch do czterech trenerów.

Łącznie uczestnicy otrzymali wsparcie rehabilitacyjne w wymiarze

79 godzin

(zajęcia grupowe, zaangażowanie trenerów: minimum dwie osoby na każdy trening)

Zgodnie z przedstawionym sponsorowi planem działania Fundacja zorganizowała jedno spotkanie z rodzicami, podczas którego dwóch paraolimpijczyków rozmawiało z rodzicami na temat różnych sposobów rehabilitacji oraz samorealizacji dzieci niepełnosprawnych.

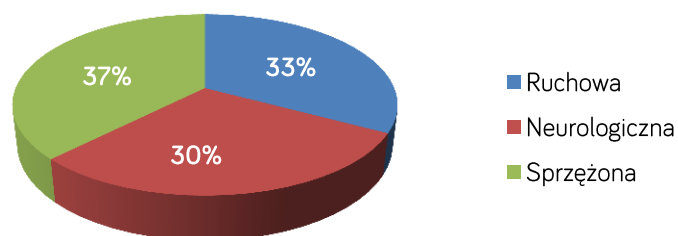
III. UCZESTNICY

Liczba uczestników: 63 osoby, w tym 29 chłopców oraz 34 dziewczęta.

Liczba osób wypisanych z zajęć: 2 osoby – są to uczestnicy, których opiekunowie wypełnili dokumentację niezbędną do uczestnictwa w projekcie, jednakże z nieznanych powodów nie reagowali na prośby koordynatora o kontakt, w efekcie nie zostali przypisani do trenerów w ramach treningów indywidualnych i grupowych.

Wśród 63 uczestników występowały następujące jednostki chorobowe: achondroplazja, autyzm, delecje części chromosomów, dystrofia mięśniowa, encefalopatia, epilepsja, guz mózgu, kifoza, lordoza, opóźnienie psychoruchowe, mózgowie porażenie dziecięce, zespół Aspergera, niedosłuch, całościowe zaburzenia rozwojowe, wodogłowie, polineuropatia, przepuklina oponowa – rdzeniowa, rdzeniowy zanik mięśni, rozszczep kręgosłupa, zespół Downa.

Podstawą oceny postępów uczestników była zaobserwowana zmiana w poszczególnych kategoriach, w stosunku od pierwszego do ostatniego treningu, z uwzględnieniem posiadanej przez dziecko niepełnosprawności, stąd istotna jest klasyfikacja wg grup niepełnosprawności (wyk. 2).

WYK. 2 - RODZAJE NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI WŚRÓD UCZESTNIKÓW

Mózgowe porażenie dziecięce (łac. *paralysis cereбрalis infantum*) jest to zespół różnorodnych objawów chorobowych spowodowanych niepostępującym uszkodzeniem układu nerwowego, a zwłaszcza neuronu ruchowego. Dzieciom z mózgowym porażeniem dziecięcym towarzyszy szereg zaburzeń motorycznych, a także inne liczne zaburzenia zdrowotne, emocjonalne oraz socjalne.

Objawom wynikającym z uszkodzenia neuronu ruchowego, takim jak niedowład kończyn, wzmożone napięcie mięśniowe, ruchy mimowolne czy zaburzenia zborności oraz równowagi towarzyszą takie zaburzenia jak: opóźnienie rozwoju psychoruchowego, umysłowego, zaburzenia zachowania, zaburzenia wzroku, słuchu, mowy i padaczka.

Częstość występowania mózgowego porażenia dziecięcego w populacji szacuje się na około 2 na 1000 żywych urodzeń. Oszacowano, iż w Polsce w ciągu roku rodzi się ok. 1200-1300 dzieci, u których na podstawie występujących objawów diagnozuje się mózgowe porażenie dziecięce.

Źródło: E. Topór, W. Kułak, *Jakość życia dzieci z mózgowym porażeniem dziecięcym*, *Neurologia dziecięca*, vol. 19/2010, nr 37, str. 61

Niezwykle istotna jest znajomość charakterystyki danej niepełnosprawności. Na organizowanym obozie bardzo często występowało wśród dzieci mózgowe porażenie dziecięce (22%) oraz autyzm (17%).

Uczestnicy z mózgowym porażeniem dziecięcym przeważnie poruszali się na wózku. Ćwiczenia były dobierane w taki sposób, aby dopasować stopień ich zaawansowania do możliwości uczestników. Stąd w większości były to zadania związane z pracą rąk – aktywizacją tych partii ciała, które nie zostały objęte niedowładem. W tym celu oprócz korzystania z gum stosowano obciążniki, które dzieci zakładały na ręce podczas wykonywania niektórych ćwiczeń. Rzut piłką bądź wykonywanie pchnięć bronią plastikową z ich użyciem wzmacniało wytrzymałość i budowało tkankę mięśniową. W literaturze tego typu działania są postrzegane pozytywnie – „trening siłowy (...) powoduje wzrost siły mięśniowej oraz wpływa na poprawę aktywności i partycypacji” (J. Gąsior, M. Pawłowski, M. Bonikowski, P. Jeleń, J. Błaszczak, *Trening siłowy w rehabilitacji dzieci i młodzieży z mózgowym porażeniem dziecięcym: przegląd piśmiennictwa*, *Neurologia dziecięca*, vol. 22/2013, nr 45, str. 33).

W stosunku do poprzedniego obozu liczba uczestników z autyzmem wzrosła o prawie połowę, stąd nie można było w pełni wykorzystywać sprzętu szermierczego – w celu zainteresowania dzieci zajęciami korzystano z pozostałego sprzętu ogólnosportowego. Należy odnotować, iż część dzieci po kilku spotkaniach potrafiła korzystać z broni plastikowej i naśladowała ruchy wykonywane przez trenera (więcej: V. Postępy uczestników).

Autyzm jest schorzeniem obejmującym szereg objawów i należy do całościowych zaburzeń rozwoju, charakteryzujących się opóźnieniem lub nieprawidłowościami w zakresie rozwoju relacji społecznych, zachowania, komunikacji oraz funkcji poznawczych.

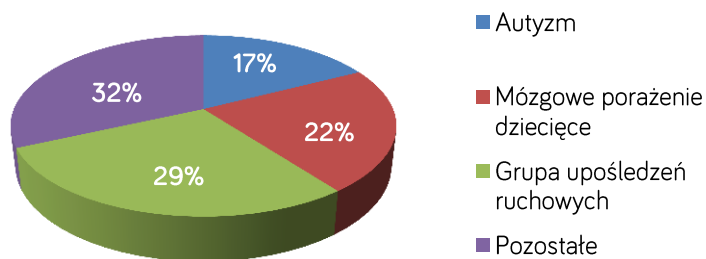
Nie wykryto typowych dla autyzmu zaburzeń neurologicznych, choć u niemal wszystkich osób z tym schorzeniem występowały pewne zaburzenia. Autyzm dziecięcy charakteryzuje się występowaniem czterech grup cech. Są to: upośledzenie funkcjonowania społecznego, zaburzenia komunikacji, ograniczony i powtarzający się wzorzec zainteresowań i aktywności oraz wczesny początek.

Częstość występowania autyzmu jest oceniana na 3 przypadki na 1000 dzieci [wg najnowszych badań współczynnik ten wzrósł do 10 przypadków na 1000 urodzeń – przyp. autora raportu]. Pomimo badań prowadzonych w wielu ośrodkach etiopatogeneza autyzmu nadal nie została do końca poznana.

Źródło: M. Chrościńska-Krawczyk, M. Jasiński, Autyzm dziecięcy – współczesne spojrzenie, Neurologia dziecięca, vol. 19/2010, nr 38, str. 75

Uczestnicy z autyzmem, pomimo iż zazwyczaj poruszali się samodzielnie na nogach ćwiczyli szermierkę z trenerem siedząc na wózku – było to spowodowane ich lepszą koordynacją ruchową w takim położeniu. Z dziećmi nawiązywano utrudniony kontakt werbalny, w części potrafiły one wykonywać stawiane zadania, jednakże szybko się nimi nudziły. Ćwiczenia głównie opierały się na zabawach ogólnorozwojowych.

Zajęcia, mające docelowo trwać 25 minut w każdej sesji, w przypadku dzieci z autyzmem kończyły się początkowo wcześniej – wynikało to z konieczności zaadaptowania się uczestników do nowego otoczenia.

WYK. 3 - JEDNOSTKI CHOROBY UCZESTNIKÓW

29% osób zostało zaliczonych do grupy osób posiadających niepełnosprawność ruchową. Tego typu klasyfikacja zbiorowa zawiera dzieci i młodzież posiadające wady postawy (kifoza, lordoza, skolioza), zniekształcenie układu kostnego. W większości przypadków brak było zdiagnozowanych zaburzeń w kontaktach społecznych. U osób zakwalifikowanych do tej grupy trenerzy skupili się na rehabilitacji ruchowej (więcej – V. Postępy uczestników).

IV. PRZEBIEG OBOZU REHABILITACYJNEGO

Obóz rehabilitacyjny odbył się zgodnie z założeniami – w dniu 2 sierpnia 2016 r. kadra obozu dotarła do Ośrodka pw. Św. Rafała Archaniota w Rusinowicach, gdzie po zakwaterowaniu w pokojach udostępnionych przez Ośrodek nastąpiła rekrutacja do projektu. W tym roku odnotowano większe zainteresowanie oferowanymi zajęciami wśród osób niepełnosprawnych i opiekunów niż rok temu (fot. 1, fot 2).

W stosunku do wcześniej organizowanych obozów zmianie uległ sposób rekrutacji do projektu. Po prezentacji, podczas której wskazano na zalety proponowanej formy rehabilitacji, przedstawieniu kadry, pokazie zdjęć i filmów z lat poprzednich zaproszono opiekunów do wypełnienia wstępnej karty rekrutacyjnej, gdzie zebrano następujące informacje:

- Imię i nazwisko dziecka/opiekuna;
- Rok urodzenia dziecka;
- Informacje nt. rodzaju i stopnia niepełnosprawności;
- Preferowane godziny zajęć;
- Zainteresowanie poszczególnymi rodzajami zajęć (indywidualne, grupowe, z psychologiem sportu).

Po zebraniu i analizie kart rekrutacyjnych koordynator dopasował poszczególnych kandydatów do trenerów. Atrybutem nowego sposobu rekrutacji było ograniczenie chaosu panującego na sali podczas zapisywania dzieci – nie można było zarzucić, iż o zapisie decyduje kolejność zgłoszenia się bądź indywidualne preferencje co do danej osoby trenera.

FOT. 1, FOT. 2 - REKRUTACJA DO PROJEKTU - 2016 (NA GÓRZE), 2015 (NA DOLE)

Zmiana sposobu rekrutacji była realizacją postulatów postawionych w sprawozdaniu z zeszłorocznego obozu (por. S. Rabczuk, Rusinowice 2016 Sprawozdanie, Fundacja Akademia Integracji – Praca, Edukacja, Sport, s.19). Nie było możliwym wdrożenie internetowego sposobu zapisu na zajęcia z uwagi na brak informacji nt. uczestników turnusu aż do 2 sierpnia. Zaproponowana w tym roku formuła jest bardziej pracochłonna, lecz rozwiązuje problemy i zaspokaja potrzeby zarówno organizatorów, jak i beneficjentów (patrz: VI. Ocena obozu przez uczestników).

W dniu w którym nastąpiła rekrutacja oraz przypisanie uczestników do trenerów odbyło się także ogólnoturnusowe ognisko integracyjne, organizowane przez Fundację. Wzięło w nim udział około 80 osób. W stosunku do poprzednich lat został zmieniony termin organizacji ogniska – zazwyczaj odbywało się ono podczas obozu szermierczego, zmiana została podyktowana koniecznością zwiększenia liczby godzin treningów – wcześniej ognisko organizowane było kosztem zajęć szermierczych, podczas gdy w tym roku, koordynator projektu w tym czasie przypisywał kandydatów do trenerów.

Wieczorem, po zakończonym ognisku, koordynator wywiesił do publicznego wglądu listy trenerów z przypisanymi uczestnikami. Każda zakwalifikowana osoba musiała wypełnić deklarację uczestnictwa – większość osób nie zwleką z tym działaniem i już pierwszego dnia kiedy odbywały się zajęcia (03.08.2016 r.) deklaracje zostały oddane koordynatorowi. W pozostałych przypadkach w ciągu pierwszych trzech dni nieliczne pozostałe osoby wypełniały deklaracje oraz oddawały je koordynatorowi – nie pozostała żadna osoba, która uchyliłaby się od tego obowiązku.

*Galę końcową można
zakwalifikować jako formę
rehabilitacji społecznej*

Drugiego dnia obozu – 03.08.2016 r. – rozpoczęły się pierwsze treningi szermiercze. Trenerzy zapoznawali się z uczestnikami oraz dostosowywali indywidualne plany treningowe, uwzględniając duże możliwości wykorzystania szerokiej oferty posiadanego sprzętu sportowego. Po przeprowadzonych zajęciach każdy trener wypełnił ankietę oceny uczestnika, gdzie opisywał zdolności dziecka w wybranych kategoriach. Wieczorem, po przeprowadzonych treningach indywidualnych, trenerzy wraz z koordynatorem dokonali wyboru osób posiadających predyspozycje oraz będących chętnymi uczestniczyć w zajęciach grupowych. Predyspozycje uczestników oceniali trenerzy prowadzący, zaś chęć uczestnictwa była zadeklarowana na karcie rekrutacyjnej. Po przeprowadzonej selekcji koordynator wywiesił publicznie dostępną listę osób zakwalifikowanych do uczestnictwa w zajęciach grupowych.

W dniach 04.08.2016 – 10.08.2016 r. odbywały się zajęcia indywidualne oraz grupowe według wcześniej ustalonego planu, jedynymi zaktóceniami była nieobecność części uczestników spowodowana dwukrotną organizacją wyjazdu do Koszęcina przez Ośrodek oraz wizyta biskupa połączone z uroczystą Mszą Świętą. 10.08.2016 r. nie odbyły się zajęcia grupowe ze względu na niesprzyjające warunki pogodowe (deszcz). Fundacja nie dysponowała na terenie Ośrodka pomieszczeniami, gdzie można by zorganizować zajęcia grupowe dla dwudziestu osób, stąd musiały one zostać odwołane.

Przedostatniego dnia obozu zostało zorganizowane spotkanie z rodzicami dzieci niepełnosprawnych przebywających na turnusie rehabilitacyjnym. Paraolimpijczycy prowadzący warsztaty rozmawiali na temat opieki nad niepełnosprawnymi dziećmi, formami rehabilitacji oraz samorealizacji. Celem była zmiana sposobu postrzegania swojego dziecka – trenerzy próbowali przekazać rodzicom, iż należy dawać podopiecznym możliwie jak najwięcej okazji do samodzielności, gdyż nie tylko jest to forma terapii, ale także zabezpieczanie swojego dziecka na przyszłość, kiedy pozostanie bez opiekuna.

Niestety zdarza się, iż nadopiekuńczość zaburza proces rehabilitacji. W trakcie trwania obozu koordynator, na prośbę trenerów, wielokrotnie wypraszał rodziców z sali w której prowadzone były zajęcia – ich obecność rozpraszała dzieci i nie pozwalała realizować planów treningowych.

Ostatniego dnia – 11.08.2016 r. – kadra obozu przygotowywała się do wyjazdu: uzupełniała dokumentację, pakowała sprzęt, a także odpowiadała na pytania prasy (patrz: VIII. Promocja obozu). Tego dnia odbyła się końcowa gala podsumowująca przeprowadzone działania. Każdy trener wybrał jedną osobę do wystąpienia przed zgromadzoną publicznością. Zaprezentowane zostały umiejętności nabyte przez uczestników – trafienia, zastony, ćwiczenia pokazujące koordynację ruchową, refleks uczestników. Należy zwrócić uwagę na fakt, iż występ przed szerokim gronem zgromadzonych osób, także przed przedstawicielami prasy, był formą terapii społecznej. Większość dzieci uczestniczących w obozie, ze względu na posiadaną niepełnosprawność, okazywała wycofanie w kontaktach z innymi ludźmi, stąd udział w tego typu publicznym wydarzeniu wpływał pozytywnie na przezwyciężenie własnych nieśmiałości przez dzieci.

V. POSTĘPY UCZESTNIKÓW

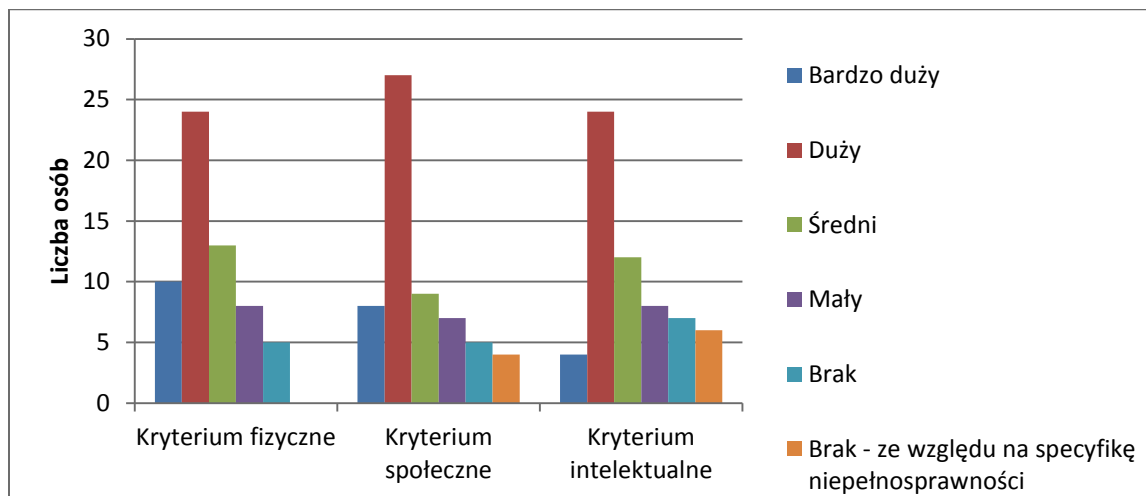
Efekty ilościowe oraz jakościowe

W stosunku do zeszłego roku dokonano zmian w sposobie zbierania informacji nt. postępów uczestników. W opinii Fundacji Akademia Integracji – Praca, Edukacja, Sport bardziej miarodajną formą oceny jest możliwie jak najbardziej opisowy formularz, który pozostaje dopasowany w wielu przypadkach – niezależnie od niepełnosprawności dziecka.

Dokonano podziału ankiety na trzy główne kategorie, według których można oceniać postępy uczestników:

1. Kryterium społeczne - proces zintegrowania danego podopiecznego z trenerem i innymi uczestnikami zajęć.
2. Kryterium sprawności fizycznej – analiza możliwości podopiecznego ze względu na jego zdolności percepcyjno - ruchowe.
3. Kryterium sprawności intelektualnej - analiza możliwości podopiecznego ze względu na jego zdolność zrozumienia specyfiki stawianych przed nim zadań. Przy podejmowaniu oceny powyższego kryterium bezwzględnie nie należy łączyć go z oceną sprawności fizycznej.

Ocena wg powyższych kryteriów była dokonywana w formie w pełni opisowej, jednakże wprowadzono jedno pytanie zamknięte jednokrotnego wyboru „W stosunku do posiadanej przez dziecko niepełnosprawności, jak oceniasz indywidualny postęp uczestnika (jego wysiłek poniesiony w celu poczynienia postępów) w powyższym kryterium?” wśród odpowiedzi znalazły się następujące propozycje „Bardzo duży / Duży / Średni / Mały / Brak / Brak - ze względu na specyfikę niepełnosprawności”.

WYK. 4 - INDYWIDUALNY POSTĘP UCZESTNIKA (ZAJĘCIA SPORTOWE)

Ocena postępów uczestnika była subiektywna, dokonywana indywidualnie przez trenera prowadzącego. Na podstawie zebranych danych można stwierdzić, iż postęp nastąpił w przypadku:

- Kryterium fizycznego u 92% uczestników
- Kryterium społecznego u 92% uczestników
- Kryterium intelektualnego u 90% uczestników

Podsumowując łącznie postępy uczestników – średnie, duże, bardzo duże – odpowiednio stanowią one 78%, 73% i 66% wszystkich ocen.

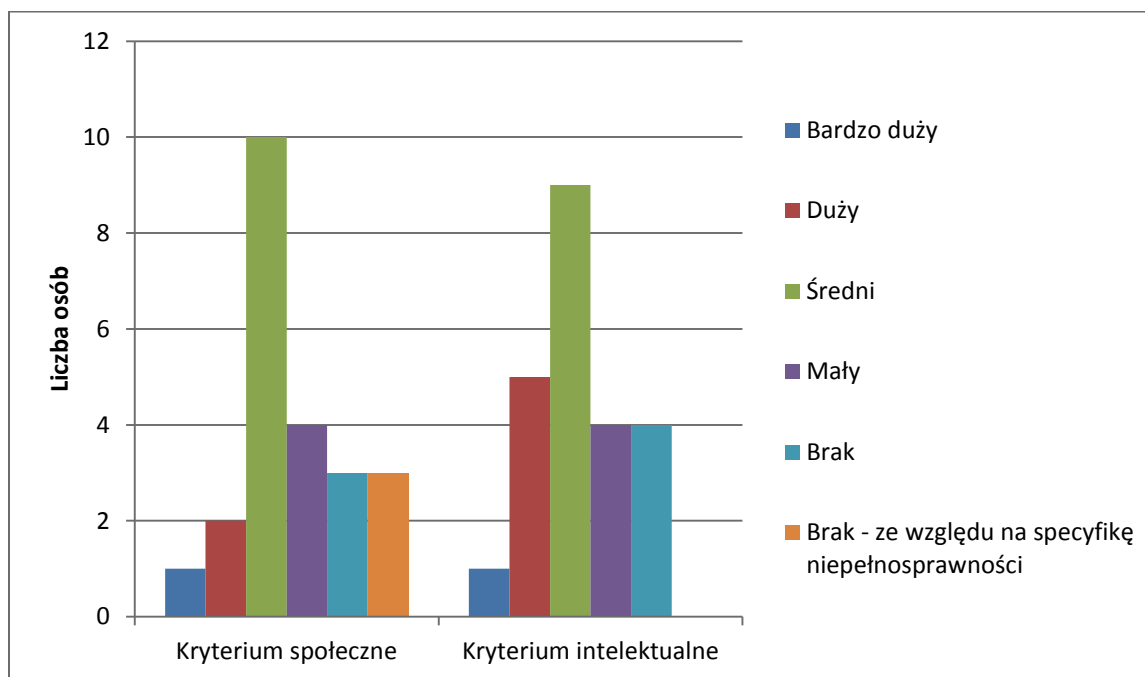
*Zakłada się, iż w powyższych kategoriach
[relacje międzyludzkie, predyspozycje psychofizyczne] postępy średnie,
duże i bardzo duże odnotuje od 70% do 90% uczestników.*

(cytat z opisu projektu, załącznik do wniosku PNO)

Nowym elementem obozu rehabilitacyjnego w Rusinowicach było zaproszenie do współpracy psychologa sportu, który prowadził z dziećmi zróżnicowane zajęcia terapeutyczne, m.in:

- Biofeedback;
- HRV (heart rate variation);
- Poprawiające koncentrację uwagi;
- Mindfulness movements;
- Relaksacyjne;
- Sesja wyobrażeniowa;
- Ćwiczenia oddechowe.

Psycholog sportu oceniał postęp w kryterium społecznym i intelektualnym, w sposób podobny do trenerów szermierki. W niektórych przypadkach zajęcia zawierały elementy zabaw ruchowych, jednakże z uwagi na odmienny cel zajęć z psychologiem, dzieci nie podlegały ocenie pod względem kryterium fizycznego. Łącznie na zajęcia uczęszczało 23 dzieci, z czego 22% stanowiły dzieci z niepełnosprawnością neurologiczną, 43% ruchową oraz 35% sprzężoną – wśród jednostek chorobowych występujących wśród uczestników zajęć z psychologiem sportu znajdowały się m.in. MPD, zespół Aspergera, dystrofia mięśniowa, autyzm, polineuropatia, encefalopatia statyczna, wada postawy.

WYK. 5 - INDYWIDUALNY POSTĘP UCZESTNIKA (PSYCHOLOG SPORTU)

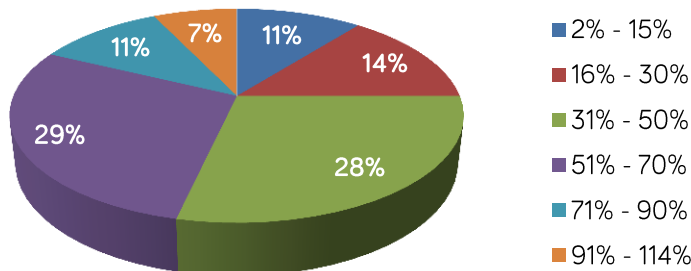
Na podstawie zebranych danych postęp został wykazany wśród odpowiednio 74% i 83% uczestników. Łącznie psycholog sportu przeprowadził faktycznie

33h 50 min zajęć – 62 sesje terapeutyczne

(zajęcia trwały 25 min, 30 min lub 60 min – w zależności od predyspozycji dzieci)

Flashfighter

Dążąc do wprowadzenia obiektywnego, miarodajnego wskaźnika, podjęto decyzję o wykorzystaniu urządzenia Flashfighter (fot. 3 – str. 17) mierzącego ilość celnych trafień i czas reakcji. Zadaniem dziecka było trafienie w podświetlający się punkt za pomocą broni metalowej lub ręką – na podstawie zebranych danych można ocenić postęp uczestnika, poprawę w zakresie koordynacji ruchowej i refleksu. Nie wszystkie dzieci posiadały predyspozycje, aby wziąć udział w tego typu ćwiczeniu – zostały zebrane dane dot. 32 uczestników, w tym dwie osoby, które w wyniku przeprowadzonej rehabilitacji mogły wykonać zadanie wyłącznie na koniec obozu. Brak jest danych porównawczych z pierwszych ćwiczeń (przypadki zostały wyłączone z poniższego zestawienia – wyk. 6).

WYK. 6 - PROCENTOWA POPRAWA WYNIKU FLASHFIGHTER POMIĘDZY PIERWSZYM I OSTATNIM ZAJĘCIAMI

Mediana: 45%

Średnia: 49%

Odchylenie standardowe: 0,28

(dotyczy poprawy czasu reakcji w teście flashfighter)

Najwyższym wynikiem była poprawa czasu trafień o 114% - z 0,9 sek. na 0,42 sek. najniższym – o 2% - z 1,12 sek. na 1,09 sek. Fundacja po raz pierwszy zastosowała tego typu system oceniania postępów. Analizując zebrane dane, każdy z uczestników poczynił postępy we wskazanej kategorii. Istotnym jest przedstawienie grupy, która uczestniczyła w tym zadaniu: spośród 32 uczestników w 25% (8 os.) były to dzieci z niepełnosprawnością neurologiczną, 50% (16 os.) ruchową, 25% (8 os.) sprzężoną. Niska wartość odchylenia standardowego wskazuje, iż większość dzieci poczyniła postępy zbliżone do średniej arytmetycznej – tj. poprawa czasu reakcji oraz koordynacji wynosiła około 49%, co należy w opinii Fundacji uznać za wynik satysfakcjonujący.

Przykładowe oceny uczestników

W celu przybliżenia sposobu oceniania dzieci przez trenerów poniżej przedstawione zostały sylwetki dwóch uczestników, wraz z ich pełną oceną przez trenerów. Prezentowany poniżej schemat odzwierciedla część ankiety, którą trener musiał wypełnić dla każdego uczestnika.

Uczestnik nr 1 – Autyzm – 11 lat – Trener: KB

1. Kryterium społeczne

Jest to proces zintegrowania danego podopiecznego z trenerem i innymi uczestnikami zajęć.

Pierwsze zajęcia	Ostatnie zajęcia
Problemy z funkcjonowaniem w grupie. Słaba relacja pomiędzy dzieckiem, innymi uczestnikami oraz trenerem.	Relacje z trenerem znacznie się poprawiły, jednak nie przełożyło się to na [kontakt z] innymi uczestnikami.
Dodatkowe uwagi do kryterium: Brak. W stosunku do posiadanej przez dziecko niepełnosprawności, jak oceniasz indywidualny postęp uczestnika (jego wysiłek poniesiony w celu poczynienia postępów) w powyższym kryterium? Bardzo duży / Duży / Średni / <u>Mały</u> / Brak / Brak - ze względu na specyfikę niepełnosprawności	

2. Kryterium sprawności fizycznej

Kryterium sprawności fizycznej należy rozumieć jako analizę możliwości podopiecznego ze względu na jego zdolności percepcyjno - ruchowe.

Pierwsze zajęcia	Ostatnie zajęcia
Bardzo słaba koncentracja oraz ogólna zdolność. Kondycja przeciętna.	Brak szczególnych zmian.
Dodatkowe uwagi do kryterium: Brak. W stosunku do posiadanej przez dziecko niepełnosprawności, jak oceniasz indywidualny postęp uczestnika (jego wysiłek poniesiony w celu poczynienia postępów) w powyższym kryterium? Bardzo duży / Duży / Średni / <u>Mały</u> / Brak / Brak - ze względu na specyfikę niepełnosprawności	

3. Kryterium sprawności intelektualnej

Kryterium sprawności intelektualnej należy rozumieć jako analizę możliwości podopiecznego ze względu na jego zdolność zrozumienia specyfiki stawianych przed nim zadań. Przy podejmowaniu oceny poniższego kryterium bezwzględnie nie należy łączyć go z oceną sprawności fizycznej.

Pierwsze zajęcia	Ostatnie zajęcia
Uczestnik miał problemy ze zrozumieniem najprostszych poleceń i nie dawał sobie rady ze stawianymi przed nim zadaniami. Brak koncentracji był główną przyczyną.	Potrafił wykonywać najprostsze zadania z wielką trudnością. Lekka poprawa w utrzymaniu koncentracji.
Dodatkowe uwagi do kryterium: Brak. W stosunku do posiadanej przez dziecko niepełnosprawności, jak oceniasz indywidualny postęp uczestnika (jego wysiłek poniesiony w celu poczynienia postępów) w powyższym kryterium? Bardzo duży / Duży / Średni / <u>Mały</u> / Brak / Brak - ze względu na specyfikę niepełnosprawności	

Uczestnik nr 2 – Niedostuch, padaczka, opóźnienie psychoruchowe – 7 lat – Trener: KB

1. Kryterium społeczne

Jest to proces zintegrowania danego podopiecznego z trenerem i innymi uczestnikami zajęć.

Pierwsze zajęcia	Ostatnie zajęcia
Uczestniczka otwarta na nowe doświadczenia oraz chętna do wykonywania ćwiczeń. Relacje z trenerem dobre, szybko nawiązała się nić porozumienia.	Zajęcia sprawiały jej wielką przyjemność, do tego stopnia że chciałyby ćwiczyć więcej. Kontakt między uczestniczką a trenerem od samego początku był dobry.
Dodatkowe uwagi do kryterium: Uczestniczka nic nie mówi, ale rozumie wszystko i wykonuje ćwiczenia poprzez naśladowictwo. W stosunku do posiadanej przez dziecko niepełnosprawności, jak oceniasz indywidualny postęp uczestnika (jego wysiłek poniesiony w celu poczynienia postępów) w powyższym kryterium? Bardzo duży / <u>Duży</u> / Średni / Mały / Brak / Brak - ze względu na specyfikę niepełnosprawności	

2. Kryterium sprawności fizycznej

Kryterium sprawności fizycznej należy rozumieć jako analizę możliwości podopiecznego ze względu na jego zdolności percepcyjno - ruchowe.

Pierwsze zajęcia	Ostatnie zajęcia
Brak koordynacji, słaba koordynacja. Wykonuje określone zadania w stopniu zadowalającym w stosunku do swojej niepełnosprawności.	Wielkie postępy w koordynacji ruchowej. Kondycja do wykonywanych zadań również znacznie się poprawiła.
Dodatkowe uwagi do kryterium: Ćwiczenia odbywały się na wózku ze względu na bardzo słabą równowagę. W stosunku do posiadanej przez dziecko niepełnosprawności, jak oceniasz indywidualny postęp uczestnika (jego wysiłek poniesiony w celu poczynienia postępów) w powyższym kryterium? <u>Bardzo duży</u> / Duży / Średni / Mały / Brak / Brak - ze względu na specyfikę niepełnosprawności	

3. Kryterium sprawności intelektualnej

Kryterium sprawności intelektualnej należy rozumieć jako analizę możliwości podopiecznego ze względu na jego zdolność zrozumienia specyfiki stawianych przed nim zadań. Przy podejmowaniu oceny poniższego kryterium bezwzględnie nie należy łączyć go z oceną sprawności fizycznej.

Pierwsze zajęcia	Ostatnie zajęcia
Pewne trudności w zrozumieniu stawianych przed nią zadań. Ćwiczenia wykonywane były w rozłożeniu na pojedyncze elementy, ze względu na problemy z ich interpretacją.	Po zapoznaniu się z podstawowymi elementami była w stanie wykonywać większość nawet dosyć skomplikowanych (złożonych) zadań.
Dodatkowe uwagi do kryterium: Brak. W stosunku do posiadanej przez dziecko niepełnosprawności, jak oceniasz indywidualny postęp uczestnika (jego wysiłek poniesiony w celu poczynienia postępów) w powyższym kryterium? <u>Bardzo duży</u> / Duży / Średni / Mały / Brak / Brak - ze względu na specyfikę niepełnosprawności	

FOT. 3 - FLASHFIGHTER

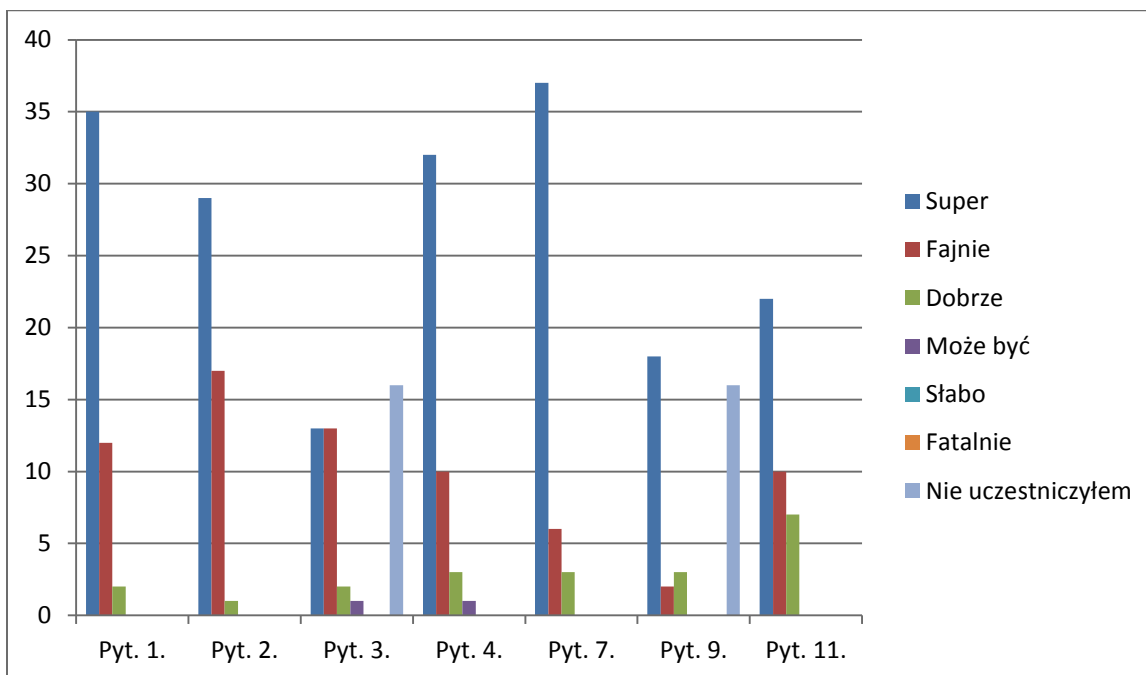
VI. OCENA OBOZU PRZEZ UCZESTNIKÓW

Łącznie zebrano 49 anonimowych ankiet oceny obozu. W porównaniu do ankiet zeszłorocznych wprowadzono zmiany dotyczące wskazania oceny sposobu rekrutacji do projektu oraz oceny zajęć prowadzonych przez psychologa sportu. Dodano także pytanie otwarte dotyczące proponowanych zmian w przyszłym obozie oraz oceny zmienionej rekrutacji do projektu.

Należy podkreślić, iż ankieta była w pełni anonimowa, gdyż koordynator ogłosił informację o możliwości ich wypełnienia oraz udostępnił w wyznaczonym miejscu skrzynkę do której ankiety były wrzucane. W stosunku do zeszłego roku, gdzie ankiety (niekiedy kilka naraz) były oddawane przez osobę wprost do jednego z członków kadry obozu, nastąpiło znaczące zwiększenie anonimizacji osób wypełniających wskazany dokument.

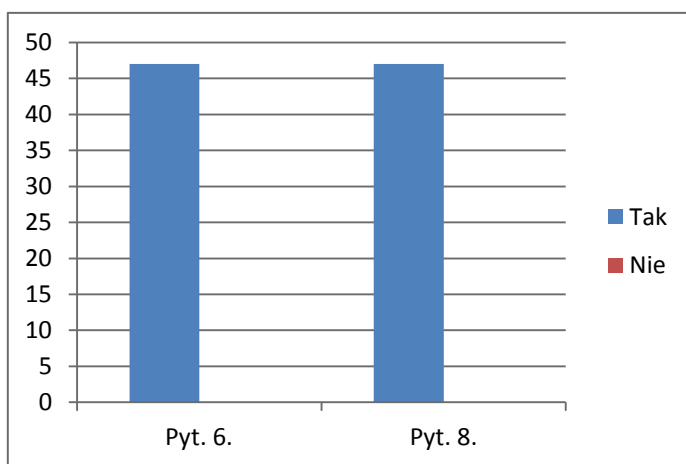
Ankieta zawierała łącznie 11 pytań, w tym część otwartych. Dokonano podziału oceny zajęć indywidualnych i grupowych – z szermierki i z psychologiem sportu, oceny pikniku, nabytych umiejętności czy oceny ogólnej całej kadry obozu. Wprowadzone podziały pozwalają na rozbicie oceny obozu na poszczególne kategorie i ich analizę – pod względem oceny indywidualnej i grupowej – wskazania słabych i mocnych cech obozu.

Ankiety przeznaczone były dla uczestnika obozu, jednakże mogły być one wypełniane także przez rodziców – w szczególności gdy niepełnosprawność dziecka nie pozwalała na samodzielne wykonanie tego zadania.

WYK. 7 - ZESTAWIENIE OCEN OBOZU

- pyt. 1 – Jaki twoim zdaniem był obóz?
- pyt. 2 – Jak oceniasz lekcje indywidualne w szermierce na wózkach/na nogach?
- pyt. 3 – Jak oceniasz zajęcia grupowe w szermierce na wózkach/na nogach?
- pyt. 4 – Jak oceniasz piknik zorganizowany przez fundację?
- pyt. 7 – Jak oceniasz kadrę obozu?
- pyt. 9 – Jak oceniasz zajęcia z psychologiem sportu?
- pyt. 11 – Jak oceniasz rekrutację do projektu?

Pyt. 6. – Czy nauczyłeś/nauczyłaś się czegoś na obozie? Jeżeli tak to napisz czego.

Pyt. 8. – Czy chciałbyś (chciałabyś) jeszcze raz przyjechać na obóz? Napisz dlaczego.

Dodatkowe odpowiedzi do pyt. 6. – Podstaw szermierki, skupienia, koncentracji, poprawnego rzutu piłką, współzawodnictwa.

Dodatkowe odpowiedzi do pyt. 8. – Bardzo dobre podejście trenerów, nabycie nowych umiejętności, świetna zabawa.

Pytania otwarte

- Pyt. 5 – Czy w przyszłości chciałbyś/chciałabyś uprawiać sport? Jeżeli tak to jaki?
- Pyt. 10 – Co byś zmienił/a w obozie, który miałby być organizowany za rok?
- Pyt. 11 – Jak oceniasz rekrutację do projektu? Co byś zmienił/a?

Nie wszyscy odpowiedzieli na pytania otwarte, poniżej przedstawiono najczęściej powtarzające się i interesujące odpowiedzi.

Odpowiedzi na pyt. 5 – Wszyscy odpowiedzieli „tak”, wskazano następujące sporty jako pożądane w przyszłości: siatkówka, szermierka, piłka nożna, pływanie, taniec, łyżnictwo.

Odpowiedzi na pyt. 10 – Wskazane odpowiedzi: dłuższe treningi, więcej dni, więcej zajęć z psychologiem sportu, lepsze przygotowanie trenerów do pracy z autystykami.

Odpowiedzi na pyt. 11 – Nie wskazano żadnych odpowiedzi nawiązujących do zadanego pytania. Odnotowano występujące czasami dopiski „nic!”, „było świetnie”. Świadczy to o pozytywnym odczuciu wprowadzonych zmian w sposobie rekrutacji.

Podsumowanie

Wskazano jedną uwagę, którą należy uwzględnić w organizowanym obozie w przyszłym roku – podniesienie kwalifikacji trenerów w stosunku do postępowania z dziećmi posiadającymi autyzm.

Koordinator projektu przypisując uczestników do trenerów musiał wziąć pod uwagę ich predyspozycje – możliwości pracy z dziećmi ze wskazaną powyżej niepełnosprawnością. Zdaniem Fundacji na przyszłość należy przeprowadzić szkolenie dla trenerów nt. pracy z dzieckiem autystycznym – tak aby poszerzyć kwalifikacje większej ilości osób, potencjalnych trenerów dzieci autystycznych w przyszłym roku, czego skutkiem będzie bardziej równomierne rozłożenie pracy.

W opinii Fundacji fakt, iż wszyscy uczestnicy wyrazili opinię pozytywną na temat obozu świadczy o prawidłowym przeprowadzeniu powierzonych działań – potwierdzają to także liczne dopiski, jak np. „trenerzy oddani w swojej pracy, chętnie odpowiadają na każde pytania, otwarci i sympatyczni oddający siebie w 100%”.

Super: 35 os. - 72%

Fajnie: 12 os. - 24%

Dobrze: 2 os. - 4%

(odpowiedzi na pytanie „Jaki Twoim zdaniem był obóz?”)

Należy zwrócić uwagę na bardzo pozytywną ocenę zajęć z psychologiem sportu oraz wskazaniem potrzeby zwiększenia na przyszłość wymiaru sesji terapeutycznych tego typu. Osoby wypełniające ankietę dopisywały dodatkowe opinie, wszystkie pozytywne, które uzupełniały zakreśloną odpowiedź – np.: „Były wspaniałe. Wielkie zrozumienie i wielka pomoc” (dot. pytania o zajęcia z psychologiem sportu).

VII. FINANSE

Fundacja Akademia Integracji – Praca, Edukacja, Sport otrzymała na realizację projektu – organizację obozu szermierczego dla dzieci niepełnosprawnych 46.500 zł – środki pochodziły z programu Polskie Nadzieje Olimpijskie. Dane przedstawione w tym rozdziale dotyczą organizacji całego obozu oraz rozliczenia wszystkich otrzymanych środków na dzień złożenia sprawozdania do sponsora, w szczególności wraz ze zmienionym – zaakceptowanym przez sponsora – kosztorysem.

L.p.	Pozycja w budżecie	Kwota w budżecie	Wykorzystana kwota	Wykorzystanie dotacji	Procent dotacji
1.	Koszty administracyjne	1.268,67 zł	1.268,67 zł	100%	3%
2.	Koszty żywienia	5.943,61 zł	5.943,61 zł	100%	13%
3.	Koszty dojazdu	2.198,05 zł	2.198,05 zł	100%	5%
4.	Wynagrodzenie kadry obozu	22.000,00 zł	22.000,00 zł	100%	48%
5.	Zakup sprzętu szermierczego	14.189,67 zł	14.189,67 zł	100%	31%
SUMA		46.500,00 zł	46.500,00 zł	100%	100%

Średni koszt uczestnictwa jednej osoby w obozie rehabilitacyjnym:

762,30 zł

(kwota zgodna z rzeczywistą liczbą uczestników-beneficjentów – 61 osób)

Średni koszt uczestnictwa w obozie był wyższy od wykazanego w zeszłym roku, jednakże należy zwrócić uwagę na wyższe kwalifikacje trenerów (paraolimpijczycy, olimpijczycy, członkowie kadry narodowej), nabyte przez nich doświadczenie, a także na większą kwotę przeznaczoną z dotacji na zakup sprzętu szermierczego oraz wliczenie w kosztorys kosztów administracyjnych – związanych z obsługą księgową projektu, zakupem rollup'u czy też pokryciem części kosztów wynajmu biura. We wcześniejszych obozach tego typu koszty nie były wliczane do pokrycia z dotacji, co było dla organizacji nadmiernym obciążeniem finansowym, ponadto należy podkreślić, iż w ciągu ostatnich lat doszło do zmian w funkcjonowaniu Fundacji – w tym konieczności pokrywania tego typu kosztów ze środków własnych.

Pomimo, iż koszt organizacji obozu na uczestnika był wyższy niż w 2015 roku, jest on niższy od kosztów poniesionych w związku z organizacją obozu w 2014 roku

882,35 zł – 2014 rok

762,30 zł – 2016 rok

(dotyczy rozliczenia całkowitej kwoty dotacji przekazanej Fundacji, na uczestnika)

Racjonalne gospodarowanie środkami z dotacji jest widoczne między innymi w porównaniu poszczególnych pozycji budżetowych. W tym roku wyeliminowane zostały koszty związane z ubezpieczeniem OC i NNW kadry obozu (polisa OC – koszt własny Fundacji), znacząco ograniczone zostały środki na medale i nagrody dla uczestników (wkład rzeczowy partnerów, własny Fundacji) oraz koszty dojazdu (o około 50%).

W związku ze zmianą potrzeb oraz oszczędności w stosunku do kosztorysu pierwotnie planowanego, załączonego do wniosku programu PNO, w trakcie trwania obozu dokonano zmian w kosztorysie – za zgodą sponsora. Wszystkie powyżej przedstawione dane opierają się na najnowszym zaakceptowanym kosztorysie.

VIII. PROMOCJA OBOZU

W stosunku do poprzedniego obozu dokonano znaczących postępów w podejściu do promocji obozu rehabilitacyjnego.

Na około miesiąc przed rozpoczęciem obozu na stronie internetowej Fundacji został umieszczony zegar odliczający czas do 2 sierpnia 2016 – momentu rozpoczęcia obozu, jednocześnie przez cały ten okres oraz parę tygodni po zakończeniu obozu dostępny był odnośnik prowadzący ze strony głównej na dedykowaną podstronę, gdzie przedstawieni byli wszyscy partnerzy, założenia oraz dokumenty wymagane do rekrutacji. Wraz z trwaniem obozu koordynator zamieszczał na podstronie posty z portalu społecznościowego – fanpage Fundacji na Facebook-u, gdzie regularnie umieszczane były zdjęcia. Zmontowany został jeden film, na którym przedstawiono pokrótce założenia oraz przebieg obozu.

RYS. 4 - ZAJĘCIA GRUPOWE

Należy zwrócić uwagę na większe zainteresowanie prasy prowadzonymi działaniami – w okresie poprzedzającym publikacje została zamieszczona informacja prasowa, która przedstawiała założenia projektu, przebieg oraz ogólne informacje o uczestnikach i kadrze.

Łącznie ukazało się pięć publikacji nawiązujących do projektu – cztery publikacje prasowe na portalach

internetowych gość.pl, wp.pl, gazeta.pl, dziennikzachodni.pl oraz dwie w prasie papierowej – Gazeta Wyborcza oraz Gość Niedzielny. Ponadto wyemitowano relację z gali końcowej w telewizji regionalnej TVP3 Katowice.

IX. PODSUMOWANIE

Fundacja Akademia Integracji – Praca, Edukacja, Sport jest beneficjentem programu Polskie Nadzieje Olimpijskie po raz kolejny. W tym roku nasza praca skupiła się na rehabilitacji dzieci przebywających na turnusie 366 w Ośrodku pw. Św. Rafała Archanioła w Rusinowicach. Jesteśmy – podobnie jak rodzice, dzieci i Ośrodek – bardzo wdzięczni za okazane wsparcie.

Spośród 61 dzieci, które brały czynny udział w zajęciach szermierczych predyspozycje do wyczynowego uprawiania sportu posiadają mniej-więcej jedna lub dwie osoby. To pokazuje jaka była nasza misja – nie szkolenie sportowe, lecz rehabilitacja. W tym roku wyjątkowo ciężka, ponieważ w obozie wzięło udział dużo dzieci i młodzieży autystycznej. Mimo to udało nam się sprostać stawianym zadaniom.

Jako kadra – trenerzy, wolontariusze i koordynator – nauczyliśmy się dużo. Mimo wszystko, jak wskazano w raporcie Fundacja musi zapewnić trenerom dodatkowe szkolenie nt. pracy z dziećmi autystycznymi. Koordynator projektu podejmie w najbliższym czasie działania mające na celu organizację tego typu spotkania szkoleniowego.

Zalecenia na przyszłość

W organizacji przyszłego obozu rehabilitacyjnego należy przed planowaniem jego daty zwrócić się do Ośrodka z prośbą o udzielenie informacji nt. planowanych wyjazdów/wydarzeń, w które mogą być zaangażowani potencjalni uczestnicy obozu.

Opracował:

Stanisław Rabczuk
Koordynator projektu
/-/

Zatwierdził:

Arkadiusz Jabłoński
Prezes Zarządu
/-/

Stefan Makowski
Członek Zarządu
/-/

stanislaw.rabczuk@akademiaintegracji.pl

23.09.2016 r.

30.09.2016 r.

WARSZAWA 2016

Fundacja Akademia Integracji – Praca, Edukacja, Sport

ul. Czerska 8/10

00-732 Warszawa

www.akademiiintegracji.pl